

Kompensējamie medikamenti

Publicēts: 20.11.2020.

Zāļu iegādes kompensācijas sistēma Latvijā nodrošina pacientiem iespēju noteiktu slimību ārstēšanai

iegādāties zāles, kuras valsts kompensē 100 %, 75 %, un 50 % apmērā atbilstoši slimības (diagnozes) raksturam un smaguma pakāpei.

Kompensējamo zāļu saraksts (KZS) veidots no:

A saraksta, kurā iekļauti līdzvērtīgas efektivitātes medikamenti. KZS apvieno zāles līdzvērtīgas efektivitātes grupās divos gadījumos: 1) ja tajās ir viena un tā pati aktīvā viela, kas ārstē konkrēto slimību, un līdzvērtīga efektivitāte ir pierādīta pētījumos, 2) ja zālēs ir dažādas aktīvās vielas, bet to līdzvērtīgais efekts ir pierādīts pētījumos;

B saraksta, kurā iekļautajiem medikamentiem KZS nav līdzvērtīgas efektivitātes zāļu;

C saraksta, kurā tiek iekļautas zāles, kuru izmaksas viena pacienta ārstēšanai gadā pārsniedz 4268,62 eiro un ražotājs zāļu kompensācijas izdevumus noteiktam pacientu skaitam apņemas segt no saviem līdzekļiem.

Kompensējamo zāļu saraksti

Ar aktuālo KZS aicinām iepazīties šajā sadaļā

[Skatīt vairāk](#)

Kompensācijas kārtība pacientiem

No 2012. gada 1. janvāra ir ieviesta jauna kompensējamo zāļu (arī medicīnisko ierīču) izrakstīšanas kārtība, kas veidota ar mērķi - veicināt lētāku līdzvērtīgas efektivitātes kompensējamo zāļu izrakstīšanu:

ja pacients pirmo reizi saņem konkrētai diagnozei paredzētās kompensējamās zāles, ārsts uz receptes izraksta attiecīgajai diagnozei paredzēto zāļu vispārīgo nosaukumu;

aptiekā farmaceits atbilstoši receptei izsniedz lētākās attiecīgā vispārīgā nosaukuma zāles;

ja aptiekā izsniegtās lētākās zāles pacientam sniedz vēlamo ārstniecības efektu, tad nākamreiz pacientam ārsts uz receptes izraksta attiecīgo zāļu nosaukumu;

ja pacientam konkrētās zāles nesniedz terapeitisko efektu, tad ārsts, norādot pamatojumu pacienta medicīniskajā kartē, izraksta citas zāles, izvēloties nākamās lētākās attiecīgā vispārīgā nosaukuma zāles.

Atgādinām, ka valsts 50 %, 75 % un 100 % apmērā (atkarībā no diagnozes) kompensē lētāko līdzvērtīgas efektivitātes medikamentu. Ja pacientam tiek izrakstīts dārgāks medikaments, tad starpība starp lētāko un dārgāko medikamentu ir jāsamaksā pacientam pašam. Pacientam ir tiesības konsultācijās ar ārstu apspriest lētāko līdzvērtīgas efektivitātes medikamentu izrakstīšanas iespēju.

Brīdī, kad beidzas oriģinālā medikamenta patenta aizsardzības laiks, citi zāļu ražotāji var sākt izstrādāt zāles ar tādu pašu aktīvo vielu - tie zināmi kā ģenēriskie medikamenti. Tā kā ģenēriskie medikamenti un oriģinālie medikamenti, kas paredzēti vienas slimības terapijai, ir ar līdzvērtīgu efektivitāti un satur to pašu aktīvo vielu, tad racionālāka izvēle ir lētākā medikamenta izvēle. Tā iespējams ietaupīt naudu un ārstēties nepārmaksājot.

Nemot vērā medicīniskus iemeslus - cilvēka organisma īpatnības (paaugstināta jutība pret kādu no palīgvielām, kas iekļauta konkrētos medikamentos), slimības sarežģītības pakāpi, - ārsts var pacientam noteikt konkrēta medikamenta lietošanu, ko nav ieteicams mainīt pret kādu citu. Šādā gadījumā ārsts receptē norāda konkrēta medikamenta nosaukumu un atzīmē, ka aptiekā var izsniegt tikai konkrētās zāles.

Vēršam uzmanību!

Zāles no Kompensējamo zāļu saraksta ir tiesīgi izrakstīt tikai [ārsti](#), kuri ir līgumattiecībās ar Nacionālo veselības dienestu. Arī zāļu izsniegšana ar kompensāciju var tikt nodrošināta tikai tajās [aptiekās](#), kas ir līgumattiecībās ar Nacionālo veselības dienestu.

M saraksts

No 2012. gada 1. septembra atsevišķi tiek veidots arī M saraksts, no kura var izvēlēties zāles grūtniecēm, sievietēm pēcdzemdību periodā līdz 42 dienām un bērniem līdz 24 mēnešu vecumam. Visas M sarakstā iekļautās zāles bērniem līdz 24 mēnešu vecumam tiek kompensētas 50% apmērā, bet grūtniecēm un sievietēm līdz 42 pēcdzemdību perioda dienām - 25% apmērā. Ar M sarakstu aicinām iepazīties sadaļā "[M saraksts](#)".

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/kompensejamie-medikamenti-1>